

10 Μάχες που άλλαξαν την Ιστορία

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα

Ο ειδικός στη στρατιωτική ιστορία, Τζέφρι Ρίγκαν στο βιβλίο του «Μάχες που άλλαξαν την Ιστορία» καταγράφει 50 από τις πλέον καθοριστικές στρατιωτικές αναμετρήσεις της παγκόσμιας Ιστορίας

Στρατιωτικές αναμετρήσεις που καθόρισαν την πορεία του κόσμου

Η σημασία τους δεν έγκειται μόνο στην πληρότητα της νίκης ή της ήττας, αλλά στη μακροπρόθεσμη επίδρασή τους στο μέλλον του κόσμου. Και κάποιος θα αναρωτηθεί πώς θα ήταν ο κόσμος μας «αν» σε μια από εκείνες τις μάχες η έκβαση ήταν διαφορετική.

Τα αιώνια «αν» της Ιστορίας είναι μια από τις πιο ενδιαφέρουσες παραμέτρους της, αλλά εδώ δεν έχουν θέση. Τα γεγονότα και τα επακόλουθά τους σε βάθος χρόνου είναι δεδομένα. Επιλέγουμε 10 από τις σημαντικότερες μάχες που καθόρισαν την πορεία του κόσμου και τις παραθέτουμε.

1. Σαλαμίνα 22/9/480 π.Χ

Οι Πέρσες μετά τη νίκη τους στις Θερμοπύλες κινούνται χωρίς αντίσταση προς την Αθήνα και την καταλαμβάνουν σχεδόν έρημη. Ο ηγέτης των Ελλήνων Θεμιστοκλής έπεισε τους στρατηγούς να δοθεί ναυμαχία στη Σαλαμίνα. Ο

περσικός στόλος είχε αγκυροβολήσει στο Φάληρο και στη συνέχεια είχε αποκλείσει το στενό της Σαλαμίνας. Οι αντίπαλες δυνάμεις: Έλληνες 378 πλοία και συνολική 78.500 άνδρες. Πέρσες 1200 πλοία και 225.000 άνδρες. Το πρωί 22 Αυγούστου επιτίθενται πρώτοι οι Έλληνες και βάση σχεδίου οπισθοχωρούν παρασύροντας τα περσικά πλοία στο στενό. Η σύγκρουση γενικεύεται μετά τον εμβολισμό περσικού πλοίου από τον Αμεινία, αδελφό του Αισχύλου. Η έκβαση είναι αμφίρροπη. Οι Πέρσες πολεμώντας γενναία προσπαθούν να σπάσουν τον κλοιό των Ελλήνων. Προκαλείται σύγχυση και τα περσικά πλοία συγκρούονται μεταξύ τους. Οι Έλληνες κλείνουν το στενό Ψυττάλειας – Κυνοσούρας. Οι Πέρσες υποχωρούν με βαρύτατες απώλειες. Απώλειες: Ελλήνων 40 πλοία και 1000 άνδρες. Περσών 300 πλοία και ανυπολόγιστες σε ανθρώπινο δυναμικό.

Η σημασία της μάχης: Με τη νίκη στη Σαλαμίνα οι Έλληνες εξασφάλισαν τη γενική επικράτηση εναντίον των Περσών και εξαλείφθηκε οριστικά ο περσικός κίνδυνος. Ποτέ ξανά η Περσία δεν θα μπορούσε να συντηρήσει έναν μεγάλο στρατό στην Ελλάδα και να απειλήσει την ανεξαρτησία της. Ο στρατός που άφησε ο Ξέρξης στον Μαρδόνιο, συνετρίβη την επόμενη χρονιά στις Πλαταιές.

2. Άκτιο 2/9/31 π.Χ.

Οι εμφύλιοι πόλεμοι, που είχαν ταλανίσει τη Ρωμαϊκή Δημοκρατία από τη δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα το 43 π.Χ. τέλειωσαν με την ήττα του Μάρκου Αντώνιου και της βασίλισσας της Αιγύπτου Κλεοπάτρας στη ναυμαχία του Ακτίου. Οι αντίπαλες δυνάμεις: Μάρκος Αντώνιος 480 πλοία και 35.000 άνδρες – Κλεοπάτρα 60 πλοία. Οκταβιανός 400 πλοία και 40.000 άνδρες. Μετά 10 ωρών ναυμαχία στην είσοδο του Αμβρακικού κόλπου στην Πρέβεζα, το μεγαλύτερο μέρος του στόλου του Αντώνιου παραδόθηκε. Ο ίδιος ο Μάρκος Αντώνιος έστειλε μήνυμα στην Κλεοπάτρα να διαφύγει στην ανοιχτή θάλασσα με τα πλοία της όπως και έγινε. Ο Αντώνιος με 40 πλοία ξέφυγε και πρόλαβε την Κλεοπάτρα. Ο Οκταβιανός κατέλαβε 300 πλοία και εξόντωσε 5.000 από τους αντιπάλους στρατιώτες. Λίγες μέρες αργότερα παραδόθηκε και η μεγάλη στρατιά του Αντώνιου. Και ο Αντώνιος και η Κλεοπάτρα αυτοκτόνησαν, εμπνέοντας αργότερα τον Σαίξπηρ για μια από τις σπουδαίες τραγωδίες του. Το Άκτιο δεν ήταν μια ηρωική ναυμαχία, περισσότερο μια «φυγή» το λες, αλλά οι συνέπειές του ήταν μεγάλες: Η νίκη του Οκταβιανού έβαλε τέλος στον διαρκή εμφύλιο πόλεμο και στη μάχη εξουσίας ανάμεσα στη δύση και την ανατολή μέσα στο ρωμαϊκό κόσμο εξασφαλίζοντας το επίκεντρο της εξουσίας στη Ρώμη. Ο Οκταβιανός έλαβε τον τίτλο του «Αυγούστου» με την ψήφο της Συγκλήτου και έγινε ο μοναδικός κυρίαρχος του ρωμαϊκού κόσμου. Από τη ναυμαχία του Ακτίου, γεννήθηκε η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία!

3. Μάντζικερτ 1071

Μάχη ανάμεσα στις δυνάμεις των Βυζαντινών (Έλληνες, Πατινάκες, Ούζοι, Αρμένιοι, Φράγκοι, Ρως, Ίβηρες) και των Σελτζούκων Τούρκων. Από τη μια ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Ρωμανός Διογένης με 40.000 πολεμιστές κι από την άλλη ο σουλτάνος Αλπ Αρσλάν με 70.000 στρατιώτες. Ο Ρωμανός Διογένης έφθασε στα βάθη της Ανατολίας (το Μάντζικερτ, σημερινό Μαλαζκίρτ βρίσκεται κοντά στη λίμνη Βαν, στα ανατολικά σύνορα της Τουρκίας, περίπου 1500 χλμ. απόσταση από την Κωνσταντινούπολη) για να εκκαθαρίσει την περιοχή της Μικράς Ασίας από τους Σελτζούκους που πολιορκούσαν το Μάντζικερτ. Ο Διογένης ηγείται της γενικευμένης – ορμητικής επίθεσης εναντίον των Σελτζούκων, που αρχίζουν να υποχωρούν άτακτα. Η κύρια στρατιωτική δύναμη των Βυζαντινών φθάνει καταδιώκοντας τους αντιπάλους τους μέχρι το στρατόπεδό τους. Βλέποντας την υποχώρηση ο βυζαντινός αυτοκράτορας και φοβούμενος τη διάσπαση του στρατεύματός του, διατάσσει τη διακοπή της επίθεσης. Σημάδι της διαταγής τα αντεστραμμένα αυτοκρατορικά λάβαρα, τα οποία όμως πολλοί από τους αξιωματικούς και στρατιώτες του Ρωμανού ερμήνευσαν ως άτακτη υποχώρηση! Ο πανικός διαδέχεται την επέλαση, ο υπέρογκος βυζαντινός στρατός τελεί εν

συγχύση και οι Σελτζούκοι το καταλαβαίνουν και αντεπιτίθενται. Η μάχη κρίνεται μέσα σε λίγες ώρες. Ο Ρωμανός Διογένης συλλαμβάνεται και είναι ο πρώτος Βυζαντινός Αυτοκράτορας που αιχμαλωτίζεται ζωντανός! Τα υπολείμματα του βυζαντινού στρατού διασκορπίζονται στα βουνά και κάποιοι μισθοφόροι προσχωρούν στο στρατόπεδο των νικητών. Ο θριαμβευτής Αλπ Αρσλάν θα αποδώσει τιμές και θα φερθεί με παροιμιώδη ευγένεια στον Ρωμανό Διογένη, κάτι που δεν θα συμβεί στην Κωνσταντινούπολη, όπου όταν αφιχθεί ο αυτοκράτορας θα συλληφθεί, θα τυφλωθεί και θα πεθάνει από τα τραύματά του.

Η νίκη στο Μάντζικερτ θα ανοίξει διάπλατα τον δρόμο προς τη Δύση στους Τούρκους που πολλές φορές θα φτάσουν στα περίχωρα της Κωνσταντινούπολης. Η Ιερουσαλήμ είναι πλέον σταθερά στα χέρια του Ισλάμ, ενώ η Πόλη θα πέσει στα χέρια του, 382 χρόνια μετά.

4. Άλωση της Πόλης 1453

Όλες οι προηγούμενες πολιορκίες (τέσσερις τον αριθμό, αρχής γενομένης από το 1391) της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς Τούρκους είχαν αποτύχει. Τον Απρίλιο του 1453 ο σουλτάνος Μωάμεθ Β΄ άρχισε πολιορκία με 160.000 άνδρες, (ανάμεσά τους 15.000 Γενίτσαροι) πολιορκητικές μηχανές και κανόνια. Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος XI είχε υπό τις διαταγές του μόλις 7000 άνδρες, καθόλου ναυτικό και με κύρια βοήθεια από τον Γενουάτη Ιωάννη Ιουστινιάνη. Οι επιθέσεις των Τούρκων ήταν σφοδρές, αλλά οι εντός των τειχών της Πόλης τις απέκρουαν με αξιοθαύμαστο πείσμα και θάρρος. Οι Τούρκοι, με τον μεγαλύτερο όγκο πυροβόλων την εποχή εκείνη, βομβάρδιζαν τα τείχη με επιμονή και μεθοδικότητα. Την 29η Μαΐου εκδηλώθηκε η πρώτη μεγάλη έφοδος από 5000 Τούρκους που αποκρούστηκε. Και δεύτερη έφοδος απέτυχε. Το επίλεκτο σώμα των Γενιτσάρων ανέλαβε να επιχειρήσει την Τρίτη έφοδο. Ο Ιουστινιάνης τραυματίστηκε και οι δικοί του αποχώρησαν από τις επάλξεις προσφέροντας τις πρώτες βοήθειες στον ηγέτη τους. Οι Γενίτσαροι μπαίνουν στην Πόλη. Ο αυτοκράτορας πέφτει μαχόμενος στην πύλη του Ρωμανού. Η Κωνσταντινούπολη είναι πλέον στα χέρια των Τούρκων.

Οι Τούρκοι με την Κωνσταντινούπολη στα χέρια τους (αργότερα την μετονόμασαν σε Ιστανμπούλ ως νέα πρωτεύουσά τους) γίνονται υπολογίσιμη ευρωπαϊκή δύναμη με εκτεταμένη επικράτεια στον βαλκανικό χώρο, που τα ευρωπαϊκά κράτη δεν θα μπορούσαν πλέον να τους αγνοούν, αφού οι Βυζαντινοί δεν υπάρχουν πια για να αποκρούουν τις επιθέσεις τους. Το πρόβλημα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην Ευρώπη θα απασχολήσει μέχρι τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά.

5. Βατερλώ 1815

Η μάχη του Βατερλώ έχει γίνει συνώνυμη της καταστροφικής ήττας. «Ήταν το Βατερλώ του» λέμε και όλοι καταλαβαίνουμε πως δεν θα σηκώσει κεφάλι μετά από αυτό. Από τη μια μεριά ο Ναπολέων με 71.947 άνδρες και 246 πυροβόλα και τον στρατάρχη Γκρουσί με 33.000 άνδρες να καταδιώκει τον Πρώσο Μπλύχερ και τον στρατό του. Και στο απέναντι ύψωμα της τοποθεσίας Μπελ Αλιάνς, ο Δούκας του Ουέλιγκτον με 67.661 άνδρες (24.000 Βρετανοί και οι υπόλοιποι Βέλγοι και Γερμανοί) και 156 πυροβόλα. Ολόκληρο το μέτωπο ήταν δεν ήταν 6,5 χιλιόμετρα. Ο Ναπολέων ανέλαβε την πρωτοβουλία των κινήσεων και επιτέθηκε πρώτος στις 11.20 το πρωί και έπληξε καίριες θέσεις γύρω από τους σχηματισμούς του βρετανικού πεζικού. Οι Βρετανοί άντεξαν. Κι ενώ η μάχη φαινόταν να γέρνει προς τη μεριά των Γάλλων, εμφανίστηκε ο Πρώσος Μπλύχερ που είχε ξεφύγει από την επιτήρηση του Γκρουσί...

Ο Βίκτωρ Ουγκό στους «Αθλίους» του γράφει με νόημα: «Αν δεν έβρεχε τη νύχτα ης 17ης προς τη 18η Ιουνίου η τύχη της Ευρώπης θα ήταν διαφορετική. Μερικές σταγόνες νερού παραπάνω ή παρακάτω έκαναν τη ζυγαριά να γυρίσει και τον Ναπολέοντα να κλίνει... Ένα σύννεφο που πέρασε στον ουρανό έξω από την ώρα του χρόνου, έφτασε για να γκρεμίσει έναν κόσμο»!

Στο λασπωμένο έδαφος των χωραφιών του Βελγίου κόλλησε ο αυτοκρατορικός στρατός που παραδόθηκε στα όπλα των αντιπάλων του. Όταν έφτασαν οι εφεδρείες του Γκρουσί, η μάχη είχε πια κριθεί. Ο στρατάρχης του Ναπολέοντα δίστασε να πάρει πρωτοβουλία και να απαγκιστρωθεί από τον Μπλύχερ και τα υπόλοιπα τα ανέλαβε η Ιστορία...

Η μάχη του Βατερλώ σηματοδοτεί το τέλος μιας εποχής, μιας μεταβατικής εποχής μεταξύ 18ου και 19ου αιώνα, μιας εποχής που έφερε το αποτύπωμα ενός άνδρα που είχε διαδώσει την κληρονομιά της Γαλλικής Επανάστασης σε ολόκληρη την Ευρώπη... δια των όπλων. Η μεγάλη περίοδος της κυριαρχίας της Βρετανίας ως παγκόσμιας δύναμης μόλις άρχιζε καθώς τερματίστηκε το αυτοκρατορικό μεγαλείο της Γαλλίας.

6. Ναυαρίνο 1827

Οι συμμαχικοί στόλοι της Μεγάλης Βρετανίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας υπό τους ναυάρχους Κόδριγκτων, ντε Ρινί (Δεριγνή στα... ελληνικά) και Χέυντεν με συνολικά 24 πλοία κατέστρεψαν τον Τουρκοαιγυπτιακό στόλο αχρηστεύοντάς του τα 60 από τα 89 σκάφη, παρασύροντας στο θάνατο πάνω από 6000 άνδρες. Οι σύμμαχοι δεν είχαν καμιά απώλεια πλοίου ενώ μέτρησαν 650 νεκρούς και

τραυματίες.

Ένα τυχαίο γεγονός πυροδότησε τα κανόνια των πολεμικών πλοίων: Μια βρετανική λέμβος με υψωμένη σημαία αγγελιαφόρου, προσέγγισε ένα αιγυπτιακό πυρπολικό με σκοπό να του ζητήσει να απομακρυνθεί. Οι Αιγύπτιοι πυροβόλησαν (από λάθος λέγεται) πρώτοι και σκότωσαν τον αξιωματικό που επέβαινε στην λέμβο. Ακολούθησε ανταλλαγή πυροβολισμών και σκοτώθηκαν ή τραυματίστηκαν περισσότεροι ναυτικοί μέσα στην λέμβο. Η ναυμαχία είχε μόλις αρχίσει. Το τέλος ήταν αποφασιστικό για την έκβαση του Αγώνα της ανεξαρτησίας των Ελλήνων από τους Τούρκους.

Ο Γάλλος ακαδημαϊκός Πιέρ Αντουάν Λεμπρίν έγραψε: «Η μάχη του Ναυαρίνου ήταν κατόρθωμα των λαών...Τα πυροβόλα του Ναυαρίνου έγιναν η αρχή νέας περιόδου και ανήγγειλαν θριαμβευτικά την άνοδο της κοινής γνώμης και την ύψωσή της πάνω από τους θρόνους». Να σημειώσουμε ότι η ναυμαχία του Ναυαρίνου (σημερινή Πύλος) ήταν η τελευταία στρατιωτική επιχείρηση με ξύλινα ιστιοφόρα πλοία.

7. Ποταμός Μάρνη 1914

Με την ονομασία «Μάχη του Μάρνη» αναφέρονται δύο ιστορικές εξίσου λυσσώδεις μάχες που διεξήχθησαν γύρω από τον ποταμό Μάρνη στη ΒΑ. Γαλλία, στο Δυτικό Μέτωπο, κατά την αρχή και το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι μάχες αυτές προς διάκριση μεταξύ τους φέρονται με τις ακόλουθες ονομασίες: Μάχη του Μάρνη (1914) ή Πρώτη μάχη του Μάρνη που έγινε από 6 μέχρι 12 Σεπτεμβρίου 1914 και Μάχη του Μάρνη (1918) ή Δεύτερη μάχη του Μάρνη που συνήφθη από 15 Ιουλίου μέχρι 4 Αυγούστου του 1918.

Για την πρώτη μάχη η αναφορά μας, η οποία έχει αποκληθεί και ως «η μάχη που ποτέ δεν έγινε»... Όπως παρατηρεί ο Βρετανός στρατιωτικός κριτικός και ιστορικός Μπίτζιλ Λίντερ Χαρτ: «... ο Μάρνης ήταν περισσότερο μια ψυχολογική νίκη, παρά μια φυσική». Από τη μια πλευρά οι Γάλλοι υπό τον στρατηγό Ζοφρ και από την άλλη οι Γερμανοί υπό τις διαταγές του στρατηγού Μόλτκε.

Η μάχη έλαβε χώρα σε ένα μέτωπο μήκος 300 μιλίων. Οι Γάλλοι κράτησαν τις θέσεις τους με δυσκολία ενώ άρχισαν να φθάνουν ενισχύσεις από το μέτωπο του Μοζέλ με караβάνια από ταξί του Παρισιού (!). Ο Γερμανός στρατηγός διέταξε να σταματήσει η επίθεση ενώ όλο το γερμανικό μέτωπο άρχισε να υποχωρεί μαχόμενο για 40 μίλια. Μία γερμανική νίκη στον Μάρνη θα είχε δώσει στους Γερμανούς τη δυνατότητα να επιτύχουν την ολοκληρωτική κύκλωση των Γαλλικών στρατιών. Ο πόλεμος θα είχε τελειώσει στη δύση προτού η Βρετανία μπορέσει να συγκεντρώσει

τις μεγάλες δυνάμεις που θα έστελνε στην Γαλλία το 1915 και 1916.

8. Μίντγουεϊ 1942

Η ναυμαχία του Μίντγουεϊ (νησί σε απόσταση περίπου 2.000 χλμ. Β.Δ των νήσων της Χαβάης), ήταν η πρώτη ναυτική αναμέτρηση στην οποία τα αντιμαχόμενα πλοία ποτέ δεν ήλθαν αντικριστά. Επίσης το αεροπλανοφόρο γίνεται η νέα κύρια μεγάλη μονάδα μάχης στο ναυτικό πόλεμο καθιστώντας το θωρηκτό ξεπερασμένο και αβοήθητο μπροστά σε μια αεροπορική επίθεση. Ο ναύαρχος Ναγκκούμο που είχε ισοπεδώσει το Περλ Χάρμπορ ήταν ο ηγέτης των Ιαπώνων με 4 αεροπλανοφόρα, 2 θωρηκτά, 2 βαριά καταδρομικά, 1 ελαφρύ καταδρομικό, 12 αντιτορπιλικά, 248 αεροσκάφη (από τα αεροπλανοφόρα), 16 Υδροπλάνα. Ο Αμερικανός ναύαρχος Νίμιτς προβλέποντας τις κινήσεις των αντιπάλων του τους χτύπησε καίρια με 3 αεροπλανοφόρα, 7 βαριά καταδρομικά, 1 ελαφρύ καταδρομικό, 15 αντιτορπιλικά, 233 αεροσκάφη, (από τα αεροπλανοφόρα), 127 αεροσκάφη (από επίγειες βάσεις) και 16 υποβρύχια.

Ήταν μια έξοχη νίκη για τους Αμερικανούς και μια συντριπτική ήττα για τους Γιαπωνέζους, που κατάλαβαν ότι η «αρχή του τέλους» είχε σημάνει. Η πιο χαρακτηριστική δήλωση έγινε από τον ιστορικό Ουόλτερ Λορντ: «Με βάση την κοινή λογική, οι Αμερικανοί βρίσκονταν σε απελπιστικά μειονεκτική κατάσταση. Ο εχθρός τους ήταν έξοχος, νικηφόρος και πολύ έμπειρος... οι Αμερικανοί υπέστησαν συντριπτικές απώλειες... δεν είχαν το δικαίωμα να νικήσουν. Κι όμως το έκαναν, αλλάζοντας έτσι την πορεία του πολέμου».

9. Στάλινγκραντ 1942-43

Η αποστολή τους ήταν να πάρουν το Στάλινγκραντ. Η Ομάδα Στρατιωτών Β' (Η Ομάδα Στρατιών «Β» αποτελούνταν από την 6η Στρατιά του Φρίντριχ Πάουλους και την 4η Στρατιά Τεθωρακισμένων του Χέρμαν Χοτ, καθώς και από συμμαχικές μονάδες) εξαπέλυσε επίθεση στις 22 του Ιουνίου. Η 6η Στρατιά, περίμενε να της παραδοθεί σύντομα η πόλη που έφερε το όνομα του «μισητού» Στάλιν και ήταν ζωτικής σημασίας βιομηχανικό κέντρο. Θα περίμενε για πολύ... Με τον όρο Μάχη του Στάλινγκραντ εννοούμε τις στρατιωτικές επιχειρήσεις της Βέρμαχτ και του Κόκκινου Στρατού στην περιοχή του Στάλινγκραντ (σημερινό Βόλγκογκραντ), από τις 17 Ιουλίου 1942 μέχρι τις 2 Φεβρουαρίου 1943.

Τρεις μήνες μετά, στις 22 Σεπτεμβρίου του '43, ο Πάουλους είχε καταλάβει το κέντρο της πόλης και τη δεξιά όχθη του Βόλγα, αλλά η αντίσταση των Σοβιετικών διαρκώς σκλήραινε. Ο ανηλεής βομβαρδισμός είχε καταστρέψει σχεδόν όλα τα κτίρια τα οποία πλέον εμποδίζαν τα άρματα των Γερμανών να μπουν πόλη. Τα

τανκς ήταν άχρηστα και οι μάχες δίνονταν σώμα με σώμα και με ελεύθερους σκοπευτές.

Γερμανός στρατιώτης έγραφε: «Φανταστείτε το Στάλινγκραντ – 80 μέρες και νύχτες μαχών σώμα με σώμα. Οι δρόμοι δεν μετριοούνται πλέον με μέτρα, αλλά με πτώματα. Το Στάλινγκραντ δεν είναι πλέον πόλη. Την ημέρα είναι ένα τεράστιο σύννεφο φλεγόμενου εκτυφλωτικού καπνού».

Αυτός ο καπνός έμελλε να τυλίξει τα όνειρα του Χίτλερ για κυριαρχία στην Ευρώπη και να πνίξει την 6η Στρατιά. Κι έρχεται ο χειμώνας και το πάθημα του Μεγάλου Ναπολέοντα γίνεται πάθημα και για το ανίκητο (έως τότε) στρατό της Βέρμαχτ. Και πριν από τον βαρύ χειμώνα της ρωσικής στέπας έρχεται ο Ροκοσόφσκι με ένα εκατομμύριο στρατιώτες και 900 άρματα μάχης και τρέπει σε φυγή την 3η και 4η ρουμανική Στρατιά. Η 6η Στρατιά του Πάουλους απομονώνεται και περικυκλώνεται. 300.000 Γερμανοί και σύμμαχοι τους παγιδεύονται στα ερείπια της πόλης. Ο Χίτλερ προσπαθεί να διασώσει την 6η Στρατιά, όμως μάταια. Ό,τι δεν κάνουν οι Σοβιετικοί το κάνει ο βαρύς χειμώνας και η έλλειψη εφοδίων. Θανατερή παγωνιά και λιμοκτονία! Ο Πάουλους προάγεται σε στρατάρχη από τον Χίτλερ για να μην παραδοθεί! Όμως ο πρώτος στρατάρχης του Χίτλερ παραδίδεται στις 31 Ιανουαρίου και πλάι του βαδίζουν 90.000 άνδρες – ερείπια!

Η ήττα στο Στάλινγκραντ ήταν καθοριστικής σημασίας για το ανατολικό μέτωπο, αλλά και για ολόκληρη την έκβαση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ο σοβιετικός λαός εμπνεόμενος από το «Στάλινγκραντ» θα μεγαλουργήσει. Ο κομμουνισμός θα απλωθεί μέχρι τα Βαλκάνια στους επόμενους 30 μήνες και σε μεγάλο μέρος της Κεντρικής Ευρώπης. Από τα χαλάσματα του Στάλινγκραντ ξεπήδησε η πανίσχυρη Σοβιετική Ένωση!

10. Ντιέν Μπιέν Φου 1954

Μετά την ήττα της Γαλλίας από τους Γερμανούς και την κατάρρευση της αποικιακής αυτοκρατορίας της στην Ανατολή, τα εθνικιστικά κινήματα στη Γαλλική Ινδοκίνα πολέμησαν τα ιαπωνικά στρατεύματα ελπίζοντας πως στο τέλος του πολέμου θα κέρδιζαν την ανεξαρτησία τους. Όταν όμως οι Ιάπωνες παραδόθηκαν το 1945, οι Γάλλοι δεν έδειξαν ότι θέλουν να χάσουν τις αποικίες τους. Στο Βιετνάμ συνάντησαν σκληρή αντίσταση από τους Βιετμίνχ, ένα καθοδηγούμενο από τους κομμουνιστές εθνικιστικό κίνημα υπό την ηγεσία ενός πρώην ζαχαροπλάστη του Λονδίνου με το περίεργο όνομα Χο Τσι Μινχ. Τον Σεπτέμβριο του 1945 ο Χο ανακήρυξε τη Λαοκρατική Δημοκρατία του Βιετνάμ, την οποία οι Γάλλοι αρνήθηκαν να αναγνωρίσουν. Οι αντάρτες υπό τις διαταγές του καθηγητή Ιστορίας Βο Νγκουγιέν Γκιάπ αναλαμβάνουν δράση. Επί οκτώ χρόνια ο

πόλεμος μαίνεται σε ολόκληρο το Βιετνάμ. Οι Γάλλοι αδυνατούν να νικήσουν τους ταπεινούς Βιετμίνχ!

Στις 20 Νοεμβρίου του 1953, Γάλλοι, Αφρικανοί και Βιετναμέζοι αλεξιπτωτιστές προσγειώθηκαν γύρω από το χωριό Ντιέν Μπιέν Φου και έπειτα από σκληρή μάχη με τους αντάρτες καταλαμβάνουν την κοιλάδα. Το σχέδιο του Γάλλου στρατηγού Ναβάρ είναι να δημιουργήσει προκεχωρημένη βάση στα βουνά του Βιετνάμ με σκοπό να υποχρεώσει τον στρατηγό Γκιάπ να σταματήσει τον ανταρτοπόλεμο και να βγει στο πεδίο της μάχης, απέναντι στα γαλλικά άρματα μάχης. Η φρουρά του Ντιέν Μπιέν Φου θα δρούσε σαν δόλωμα για τους αντάρτες του Γκιάπ. Η παγίδα που πήγε να στήσει ο Ναβάρ στον Γκιάπ περίμενε τον ίδιο... Ο Γκιάπ διατάσσει τρεις μεραρχίες να κατευθυνθούν προς το Ντιέν Μπιέν Φου. Οι Γάλλοι έχουν 10.000 άνδρες απέναντι σε 50.000 Βιετμίνχ.

Ο Ναβάρ είχε υποτιμήσει τον Γκιάπ! Σύντομα το οχυρό των Γάλλων περικυκλώνεται και οι στρατιώτες του Ναβάρ καταλαβαίνουν ότι οι συνθήκες δυσκολεύουν. Τα εφόδια συνήθως δεν φθάνουν στον προορισμό τους, τα άρματα δεν μπορούν να κινηθούν στα λασπώδη εδάφη και οι καιρικές συνθήκες βουλιάζουν το ηθικό των αντιπάλων των ανταρτών. Οι Γάλλοι περιμένουν επί μήνες την γενική επίθεση των ανταρτών του Γκιάπ. Η αναμονή τους λυγίζει. Και τον Μάρτιο ο Γκιάπ χτυπάει ανελέητα. Οι Γάλλοι σοκάρονται από την υπεροχή των ανταρτών. Τα κύματα των επιθέσεων είναι ασταμάτητα όπως και η βροχή. Το βράδυ της 1ης Μαΐου ο Γκιάπ διέταξε γενική επίθεση. Μέχρι τις 7 Μαΐου κάθε αντίσταση είχε σταματήσει. Οι Γάλλοι κατεβάζουν τα όπλα, ο στρατηγός ντε Καστρί που υπερασπιζόταν το Ντιέν Μπιέν Φου φοράει τη μεγάλη στολή του με όλα τα παράσημα και περιμένει τους Βιετμίνχ. Όλα τελειώνουν.

Η ήττα στο Ντιέν Μπιέν Φου έφερε τέλος στην κυριαρχία των Γάλλων στο Βιετνάμ και δημιούργησε δύο κράτη που τα χώριζε ο 17ος παράλληλος: το βόρειο κομμουνιστικό και το νότιο υποστηριζόμενο από τους Αμερικανούς. Η συνέχεια της ιστορίας ήταν το ίδιο σκληρά διδακτική για όσους υποτίμησαν και περιφρόνησαν τους Ασιάτες πολεμιστές που είχαν σύμμαχους τη ζούγκλα της Ινδοκίνας και τις καιρικές συνθήκες. Ένας Αμερικάνος σύμβουλος είχε πει στους Γάλλους: Οι Βιετμίνχ δεν έχουν οχήματα ή αεροπλάνα, πώς μπορούν να είναι ευέλικτοι;». Και οι Γάλλοι και οι Αμερικανοί αργότερα έπαθαν κι έμαθαν.

Πηγή: ethnos.gr